

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

مقایسه بیگانه سنگ های موجود در گنبد های نمکی زاگرس، ایران، گنبد های نمکی حاشیه جنوبی خلیج فارس، امارات متحده عربی و عمان

صادق آدینه^{۱*}، مریم اسدی سرشار^۲، علی رضا ایزدی فرد، حجت اله بلاغی اینالو

۱- کارشناس شبکه لرزه نگاری شهرکرد، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران Sdg_adn7@yahoo.com

۲- دانشجوی دکترای تکتونیک، دانشگاه شیراز maryamsarshar7@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد تکتونیک، دانشگاه شیراز alireza_izedifard@yahoo.com

۴- دانشجوی دکترای زیست محیطی و مخاطرات، دانشگاه شیراز h.balaghi66@gmail.com

⋮

چکیده

گنبد های نمکی فراوانی در بخش جنوبی زاگرس و حاشیه جنوبی خلیج فارس واقع شده اند. تقریباً همه این گنبدها از توالی ضخیمی از تبخیری های اینفراکامبرین که بصورت عمیق دفن شده اند (نمک هرمز) منشأ گرفته اند که در گذشته در امتداد حاشیه شمالی گندوانا تشکیل شده اند. این گنبد های نمکی دربردارنده قطعات بیگانه ای از سنگ های آذرین، رسوبی و سنگ های دگرگونی درجه پایین می باشند. برخی از این قطعات بیگانه متعلق به پی سنگ عربی می باشند که از عمق ۸ کیلومتری به سطح زمین آورده شده اند. ترکیب کلی این قطعات بیگانه تقریباً یکنواخت است و از فلسیک و حدواسط در حاشیه جنوبی خلیج فارس و زاگرس چین خورده تا غالباً بازیک در زاگرس مرتفع تغییر می کند. در زاگرس مرتفع بیگانه سنگ ها عمدتاً شامل بازالت، بازالت آندزیتی، آندزیت، تراکیت، پیروکلاستیک، سنگ های تبخیری و واحدهای رسوبی است. قطعات بیگانه در زاگرس چین خورده عمدتاً شامل طبقات قرمز با تناوبی از شیل ها، سیلستون و ماسه سنگ به همراه سنگ های آهکی و دولومیتی و سنگ های آذرینی همانند ولکانیک های فلسیک، ریولیت، ریوداسیت است. این سنگ ها در گنبد های نمکی امارات متحده عربی و عمان غالباً شامل سنگ آهک و دولومیت، ماسه سنگ ریزدانه، سیلستون، مادستون و پورفیری های کوارتز و فلدسپات و کوارتز فلسیک و نمونه های بازالتی و آندزیتی و نیز دلریت و گابرو می باشند.

واژه های کلیدی: گنبد نمکی، بیگانه سنگ ها، نمک هرمز، زاگرس، امارات متحده عربی و عمان

۱- مقدمه

رشته کوه زاگرس بخشی از سیستم آلپی-همالیا با روند NW-SE با یک مساحت تقریباً ۱۵۰۰ کیلومتری می باشد. منطقه مورد مطالعه در شرق رشته کوه زاگرس، در منطقه زاگرس چین خورده و حاشیه جنوبی خلیج فارس واقع شده است. بیش از ۲۰۰ توده نمکی [1] در جنوب ایران گزارش شده است که ۱۵۰ مورد در کمربند چین خورده زاگرس [2,3] و ۱۲۰ مورد نزدیک ساحل خلیج فارس رخنمون یافته اند [4]. در حدود ۱۱۸ عدد از آنها بیرون زدگی نمک مشخص می باشد و ۲۶ گنبد در سطح زمین ظاهر نشده و به اصطلاح مخفی می باشد. پراکندگی گنبد های نمکی در جنوب ایران یکنواخت نیست و در دو راستا گسترش دارند. یک راستا، بندرعباس-سروستان (شیراز) که ۱۰۱ گنبد و دیپایر نمکی را شامل می شود و